

i EU, og fordi vi i EU samarbejder om – som et supplement til vore nationale systemer – at sikre vore borgere sociale rettigheder, når de arbejder, bor, studerer osv. i et andet EU-land.

På arbejdsmarkedet har vi i Danmark tildelt arbejdsmarkedets parter og deres aftaler en markant rolle, og vi bruger kun lovgivning til at supplere med, hvorimod andre lande – også i Norden – lovgiver mere, som en slags »bund«, mens parterne så forhandler sig til yderligere rettigheder. Den danske model har sin styrke ved aftaler, men sin svaghed ved ikke at være dækkende for alle. Den danske model tjener i dag som inspiration for udviklingen af den fremtidige model for arbejdsmarkedets parter i Europa, samtidig med at den danske model forbedres til at håndtere den europæiske udfordring.

Med de fælles regler i EU i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed og de sociale rettigheder er det målet at sikre, at borgere, som arbejder, bor eller studerer i et andet land, ikke havner i en gråzone uden sociale rettigheder eller på et gråt/sort arbejdsmarked. Vi vil ikke have et EU, hvor vi får millioner af mennesker, der er uden social beskyttelse, som det bl.a. kendes fra USA. EU-udvidelsen stiller derfor krav om at styrke det sociale Europa frem for at svække det og til at styrke arbejdsmarkedets parter rolle i de enkelte lande og i EU, så der er styr på udviklingen. De fælles regler skal samtidig sikre landene i forhold til de forpligtelser, de har over for mennesker fra andre EU-lande, som i perioder arbejder i deres land.

Siden 1971 – altså før Danmark blev medlem – har der i EU eksisteret klare regler for sociale rettigheder for vandrende arbejdstagere m.v. Der findes klare regler for arbejdsløshedsdagpenge, efterløn, pension m.v.

Aftaler om lovgivning på EU-niveau om bl.a. arbejdsmiljø, udstationering, arbejdstid, deltidssansatte, vikarer, europæiske samarbejdsudvalg m.v. er alt sammen med til at sikre, at de velorganiserede forhold, der hersker på arbejdsmarkedet i Danmark og andre lande, ikke undergraves, men suppleres i EU som et svar på den europæisering og internationalisering, der sker af økonomien, virksomhederne og arbejdsmarkedet – uanset EU eller ej.

Disse regler og aftaler udstrækkes med EU-udvidelsen til de nye EU-lande og deres borgere. Det er samtidig en beskyttelse for de nuværende

lande og befolkninger imod, at et velorganiseret arbejdsmarked og velfærdssystem kan undergraves i form af lønmæssig og social dumping.

I spørgsmålet om arbejdskraft fra Øst- og Centraleuropa er der udarbejdet en række undersøgelser af, hvor mange der forventes at søge arbejde i de nuværende EU-lande de kommende årtier.

Der tales om et tal på 4 millioner mennesker. I forhold til Danmarks befolkning virker det voldsomt, men i forhold til de 386 millioner indbyggere i de nuværende EU-lande er der tale om ca. 1 pct. af den samlede befolkning i løbet af en årrække. Fordeles det på landene, er der tale om relativt små tal land for land. For Danmarks vedkommende forventes det, at antallet af øst- og centraleuropæere, der vil søge arbejde i Danmark de næste 30 år, vil udgøre ca. 29.000 personer. Det er under 1.000 personer pr. år til ledige job. Mon ikke vi i Danmark skulle kunne klare denne opgave, hvis arbejdspladserne i øvrigt er der? Interessen for at søge job uden for eget land vil formentlig aftage med tiden i takt med, at udviklingen går fremad i eget land. Perioden frem til 2030 er samtidig den periode, hvor arbejdsstyrken i Danmark ventes at falde og antallet af ældre stige med 225.000 mennesker, så der vil blive mangel på arbejdskraft.

At bruge dette som undskyldning for at sige nej til EU-udvidelsen, som Dansk Folkeparti gør det, er derfor udtryk for en primitiv, snæversynet og kortsigtet nationalisme.

De eventuelle problemer, der kan opstå på det danske arbejdsmarked og med hensyn til det danske velfærdssystem som følge af den frie bevægelighed for arbejdskraft, er ikke snævert knyttet til EU-udvidelsen. Også af den grund er det helt urimeligt og uacceptabelt, at Dansk Folkeparti siger nej til EU-udvidelsen og det EU-medlemskab, som landenes befolkninger siger ja til ved folkeafstemninger.

Socialdemokraterne skønner ikke, at Danmark som følge af EU-udvidelsen og den frie bevægelighed for arbejdskraft vil stå med et stort problem med tilgang af arbejdskraft fra Øst- og Centraleuropa. Det samme gælder hvad angår eventuelle muligheder for at udnytte det danske sociale velfærdssystem.

Alligevel tager Socialdemokraterne disse spørgsmål dybt alvorligt, for der skal ikke herske tvivl om, at vi vil sikre et fortsat velorganiseret